
Utökad rapportering kopplat till uppdrag med särskilda rapporteringskrav

Socialnämnden Nordost

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Uppdrag med särskilda rapporteringskrav	3
1.1.1	Socialnämnderna får i uppdrag att utreda behov och ekonomiska konsekvenser av nya fritidsgårdar eller motsvarande fritidsverksamheter.....	3
1.1.2	Äldre- samt vård och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd, förskolenämnden och socialnämnderna får i uppdrag att genomlysra sina verksamheter för att identifiera administrativa arbetsuppgifter som bedöms möjliga att ta bort i syfte att frigöra tid och resurser till brukarnära arbete. Kartläggningen ska redovisas till kommunstyrelsen	5
1.1.3	Socialnämnderna, äldre- samt vård och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att utreda lämpliga arbetstidsinnovationer för verksamheter med hög sjukfrånvaro. Utredningen ska göras i samverkan med fackliga organisationer	5

1 Inledning

I samband med att uppdrag styrs ut från stadsledningskontoret tydliggörs också vilka uppdrag som ska återredovisas i ett eget ärende till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och vilka som redovisas i ett samlat informationsärende.

I de fall stadsledningskontoret bedömer att en återkoppling i form av ett eget ärende behövs eller kan behövas ställer de också krav på någon form av utökad rapportering i uppdraget från alla nämnder som har fått det utstyrt till sig. Det kan ske i egna ärenden även i nämnden alternativt i någon annan form av utökad rapportering. Utifrån ovanstående krav biläggs denna rapportering som bilaga till årsrapporten.

1.1 Uppdrag med särskilda rapporteringskrav

1.1.1 Socialnämnderna får i uppdrag att utreda behov och ekonomiska konsekvenser av nya fritidsgårdar eller motsvarande fritidsverksamheter

Socialnämnden Nordost fick i uppdrag att genomlysna behovet av fritidsgårdar eller motsvarande verksamheter inom stadsområdet samt vilka ekonomiska konsekvenser som följer på det. Syftet är att skapa en meningsfull fritid för barn och unga. En arbetsgrupp har under året arbetat med nedanstående delar.

- Befolkningens behov idag, om 10 år och om 20 år
- Hur ser utbudet ut i dag (mötesplatser, Lights on, IOP, föreningsbidrag, IOFF, Kulturskolan) och hur fördelas dessa verksamheter över det geografiska området
- Vad som behöver finnas framöver, samt översiktliga kostnader för detta

Arbetet har till del skett i samverkan med övriga socialförvaltningar som haft samma uppdrag och resultatet är sammanställt i en separat rapport.

Resultat

Nordost har strax över 108 000 invånare i stadsområdet, vilket är cirka 18 procent av Göteborgs befolkning. Det är ett område med stora socioekonomiska utmaningar och stor andel befolkning som är utrikesfödda. Socialförvaltning Nordost har fler egna mötesplatser än någon av de andra stadsområdena, men erbjuder även andra lösningar än bara sina egna mötesplatser så som Lights on-skolor, flera verksamheter inom ramen för IOP (Idéburen Offentligt Partnerskap), föreningsbidrag, verksamheter inom IOFF (Idrott- och föreningsförvaltningen) samt Kulturskolan.

Stadsområdet har en mycket stor ung befolkning. Därav har förvaltningen valt att bedöma utbudet utifrån primärområdesnivå istället för på en så kallad mellanområdesnivå som övriga förvaltningar gjort. Stadsområde Nordost har lika många 10-19 åringar på primärområdesnivå som de andra stadsområdena har på mellanområdesnivå. Det finns slutligen också en stor förväntan på en ökad befolkning, vilket gör att förvaltningarna inom stadsbyggnad planerar för 23 000 nya bostäder inom stadsområdet till 2050.

Med 2023 som utgångspunkt erbjuds nedanstående verksamheter inom

stadsområdet.

- 13 egna öppna mötesplatser och riktade verksamheter med över 100 000 besök, där 56 procent under 2023 var killar. Enligt MUCF (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor) når kommunala fritidsgårdar normalt 3 procent av ungdomarna. I stadsområde Nordost når ovanstående verksamheter 7 procent.
- 10 Lights on-samarbeten tillsammans med Framtiden på skolorna i stadsområdet som erbjöd 45 000 ungdomar fritidsaktiviteter.
- Ett stort antal Idéburna Offentliga Partnerskap med olika aktörer. Följande tre samarbeten erbjöd bara dem över 16 000 besökare fritidsaktiviteter (VILKA TRE?).
- Under 2023 erbjöds också många aktiviteter inom föreningslivet, IOFF och Kulturskolan.

Kartläggningen visar att ovanstående verksamheter är spridda geografiskt och att unga människor erbjuds fritidsmöjligheter över hela stadsområdet, men att Utby, Västra Bergsjön och Angered centrum till viss del saknar utbud. I Angered centrum finns exempelvis ingen öppen mötesplats.

Under hösten 2024 kom Sveriges Kommuner och Regioner med en ny befolkningsprognos, som visade på radikala förändringar. Göteborg kommer framöver att ha en minskande befolkning och 12,5 procent av minskningen handlar om barn och unga 0-19 år. Förvaltningen behöver följa vad detta betyder specifikt för stadsområdet då andelen barn och stora barnhushåll är större än övriga Göteborg. Stadsområdet präglas också av trångboddhet, låg ekonomisk standard, låg behörighet till gymnasiet, och förhållandevis hög närvaro av kriminella. Dessa faktorer gör det än mer viktigt att skapa en meningsfull fritid för framför allt unga i stadsområdet.

Nordost har ett IOP med föreningen Passalen som handlar om att ge möjlighet för barn och unga med funktionsnedsättning att få en meningsfull fritid. Arbetsgruppen observerar att personer med funktionsnedsättning deltar väsentligt oftare på mötesplatser än vad partnerskapet planerar för. Det går också att se att de verksamheter som har många besökare från Passalen också får ett ökat inflöde av HBTQI-ungdomar. Något som är mycket positivt och en utveckling som också bekräftas av nationella aktörer.

Inom ramen för detta uppdrag har en beskrivning av kostnader kopplat till mötesplatserna tagits fram. Det är svårt att beskriva en snittkostnad för hela staden eftersom kostnaderna varierar så mycket inom olika områden. Ekonomer från alla socialförvaltningarna har därför tagit fram tre avidentifierade exempel där de utgår ifrån vissa standardiserade mått, men inte tar hänsyn till lokaler, öppettider och geografi.

- Ny liten mötesplats kostnad 2,6-3,3 miljoner
- Ny mellanstor mötesplats kostnad 4-4,7 miljoner
- Ny stor mötesplats kostnad 7-7,9 miljoner

Slutsats

Idag har Nordost inga egna mötesplatser inom Utby och Västra Bergsjön, områden där det ändå finns ett stort antal barn. Förvaltningen ser ett ökat behov av mötesplatser för att förbättra uppväxtvillkoren för unga, men SKRs befolkningsprognos från i höstas skapar osäkerhet kring hur befolkningen kommer att förändras. Förvaltningens rekommendation är därför att fokusera på existerande mötesplatser och att utöka öppettider till fler dagar och med ett mer varierat utbud.

1.1.2 Äldre- samt vård och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd, förskolenämnden och socialnämnderna får i uppdrag att genomlysna sina verksamheter för att identifiera administrativa arbetsuppgifter som bedöms möjliga att ta bort i syfte att frigöra tid och resurser till brukarnära arbete. Kartläggningen ska redovisas till kommunstyrelsen

Avdelning Utveckling och kvalitet skickade under våren ut en enkät till samtliga medarbetare inom förvaltningens stödfunktioner med frågor om huruvida det finns arbetsuppgifter som skulle kunna effektiviseras och/eller digitaliseras. Enkäten hade hög svarsfrekvens och gav många goda idéer och förslag. Resultaten har diskuterats i en av förvaltningens målområdesgrupper och med chefer för stödverksamheterna. Flera idéer har kunnat omsättas till verklighet och antas på sikt kunna leda till att frigöra tid till brukarnära arbete.

Socialsekreterare med socionomexamen är medarbetare som träffar brukare och samtidigt är en begränsad personalresurs. Flera idéer som är kopplade till att förenkla samt lyfta bort administrativa arbetsuppgifter för denna grupp medarbetare har sjuväts under året. En processkartläggning av socialadministratörernas arbetsuppgifter har möjliggjort för dem att ytterligare kunna avlasta socialsekreterarna. Efter att en processkartläggning av posthanteringen är genomförd planeras nu för effektiviserande förändringar. Ett nytt system (KWIK) för att digitalisera förvaltningens kvittohantering är också på god väg att minska administrationen för medarbetarna. Därtill är en förenkling av de administrativa delarna i köpt-vård-processen på gång.

Flera av de förslag som inkom gällde redan pågående digitala utvecklingsprojekt. Förvaltningen har haft tät dialog med Integrerad Digitalisering (ID) om dessa och ser att tidsbokning med digital påminnelse, digital orosanmälan samt Säker Digital Kommunikation (SDK) inom överskådlig framtid kommer att frigöra en avsevärd mängd resurser till brukarnära arbete. Medarbetare inom stödfunktion ser också att möjligheten till digital signering samt viss automatisering av behörighetstilldelning för nya medarbetare kommer att bespara förvaltningen resurser framgent.

Med koppling till innovation och digitalisering lanserade i november 2024 avdelningen Utveckling och kvalitet Nytt-ja, en modell för att omhänderta idéer från medarbetare. Ett trettiotal idéer har redan inkommit.

Andelen medarbetare som arbetar brukarnära har i relation till medarbetare inom våra stödfunktioner ökat, vilket indikerar att förvaltningen arbetar i den riktning som uppdraget pekar ut. Under kommande år kommer dessa nyckeltal att följas noga.

1.1.3 Socialnämnderna, äldre- samt vård och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att utreda lämpliga arbetstidsinnovationer för verksamheter med hög sjukfrånvaro. Utredningen ska göras i samverkan med fackliga organisationer

Förvaltningen har under år 2024 utrett arbetstidsinnovationer genom att testa två olika modeller.

Tre utvalda enheter vid tre olika avdelningar, Barn och Unga (BoU), Familjemottagning och Resurser barn och vuxna (FoR) samt Försörjningsstöd

(FST) har under året fått börja pröva att arbeta fyradagarsvecka inom ramen för ett större, internationellt forskningsprojekt. Förvaltningen har sedan oktober månad en särskilt anställd projektledare inom HR-avdelningen som tillsammans med enhetschefer och förste socialsekreterare leder det förändringsarbete som behövt ske på varje involverad enhet.

Under hösten har arbetsledning vid de aktuella enheterna gått utbildning för att bli rustade att leda sina medarbetare i att med bibehållen kvalitet utföra sitt arbete på ett lägre antal timmar per vecka. De tre enheterna har utifrån verksamhetens behov och arbetsgruppens karaktär valt tre olika sätt att ta ut sin "gåvodag".

Sedan november månad 2024 då testperioden inleddes skickas en enkät ut till varje enhet ungefär var fjortonde dag, för att löpande utvärdera hur enheternas verksamhet samt medarbetarnas arbetsmiljö påverkas. En enhet inom avdelning BoU, som inte har infört någon arbetstidsinnovation, besvarar också enkäten och fungerar därmed som referensgrupp. I och med att enheterna arbetat enligt modellen fyradagarsvecka under så kort tid är det för tidigt att säga något om utfallet vad gäller till exempel möjligheterna att bibehålla kvalitet i verksamheten, sjuktal eller personalomsättning. De enhetschefer vars enheter har infört arbetstidsinnovationen berättar dock att medarbetarna är mycket nöjda med att få pröva på modellen samt att det blivit lättare att rekrytera nya medarbetare. Prövetiden fortgår fyra månader in i år 2025, därefter förväntas forskarna presentera sina resultat vid sidan av förvaltningens egen utvärdering.

En utredningsenhet inom avdelning BoU har sedan en längre tid tillbaka arbetat enligt modellen Smart Effektiv Arbetstid (SEAT, även kallat 6:2), lärdomar därifrån har förmedlats till de enheter som under år 2024 på prov också börjat arbeta enligt modellen. Inom samma avdelning har en utredningsenhet arbetat enligt SEAT under hela år 2024, en mottagningsenhet har gjort det sedan november 2024. Dessa enheters erfarenheter sammanställs och utvärderas löpande av verksamhetsutvecklare och HR-specialist.

Resultatet från de enkäter och den dialog som förts på den utredningsenhet som testat SEAT under hela året visar dels att det på grund av hög arbetsbelastning har varit svårt att testa modellen såsom det är tänkt, dels att effekten på medarbetarnas hälsa är tvetydig. Exempelvis har endast ungefär hälften av enhetens medarbetare kunnat nyttja möjligheten att reflektera, kompetensutveckla och/eller återhämta sig på arbetstid. Därtill uppger lika många medarbetare att de är lika stressade som innan jämfört med antalet som upplever mindre stress sedan införandet av SEAT. Endast något mer än en tredjedel uppger att de sedan införandet fått lättare att släppa tankar på arbetet efter arbetsdagens slut.

Inom ramen för kvalitetsarbetet kan dock konstateras att verksamheten har bibehållit fortsatt hög kvalitet. Det kan antas att SEAT i någon grad påverkat HME i positiv riktning då det har ökat från 70 (2023) till 80 (2024). Dock har ingen förändring vad gäller enhetens sjuktal kunnat skönjas, inte heller gällande personalomsättningen. Under år 2025 kommer arbetet enligt SEAT fortgå på prov och liksom tidigare utvärderas löpande.